

Становище

от проф. Цветан Георгиев Сивков, дюн,

Относно присъждане на образователна и научна степен „доктор“ в област на висше образование 3. Стопански, социални и правни науки професионално направление 3. Право, докторска програма: „Наказателен процес“ на докторант Лилия Симеонова Георгиева в Югозападен университет „Неофит Рилски“, Катедра: „Публичноправни науки“ в Правно-исторически факултет, с Научен ръководител: проф. д-р Веселин Вучков.

Със заповед на Ректора на Югозападния университет № 1464. от 01.07.2026г. съм определен за член на жури за провеждане на защита на дисертационен труд: *„Действие на принципа ne bis in idem при кумулираните производства и санкции. Ограничения и особености.“* Дисертант е Лилия Георгиева, докторант, самостоятелна форма на обучение с научен ръководител проф. Веселин Вучков.

Г-жа Лилия Георгиева е заместник-председател на Националното бюро за правна помощ. Преди това работи като адвокат и като началник на политическия кабинет на министъра на правосъдието на Република България. От 2021 г. е докторант в самостоятелна форма на обучение в катедра „Публичноправни науки“, по докторска програма "Наказателен процес" към Правно-историческия факултет на ЮЗУ "Неофит Рилски". Отчислена е с право на публична защита от м. септември 2025 г. От приложените документи е видно, че тя отговаря на изискванията за допускане до публична защита от гледна точка на наукометричните показатели и е изпълнила задълженията си

като докторант. Представени са и публикации, някои от които са свързани с темата на доктората.

Представеният за публична защита труд е в обем над 300 страници. Обхваща увод, четири глави, заключение, литература и съдебна практика. Литературата показва задълбочено познаване на материала и възможност за неговия анализ. Между главите съществува неравнопоставеност - те са различни по обем и като относителна тежест в рамките на труда. Това трябва да се преодолее при бъдещо издаване на труда.

Уводът очертава рамките на изследването и поставените цели, които трябва да бъдат постигнати. Тук се прави съпоставка между административнонаказателните и наказателните режими на налагане на наказание и гарантирането на принципа *ne bis in idem* на основата на българското и европейското право. Тук са очертани особеностите при конкуренцията между наказателното и административнонаказателното право.

Първата глава представя теоретичните и философски основи на принципа, неговите вътрешноправни и сравнителноправни измерения. Анализира се основата на неговото приложение от гледна точка на практиката на СЕС и ЕСПЧ. Добро впечатление прави анализът на протоколите към ЕКПЧ и на някои особено важни дела в тази област. Важно за българското правоприлагане е представянето на връзката между възобновяването и понятието „нови“ и „новооткрити“ обстоятелства, „съществен порок“. Интересно и актуално е описанието на принципа в ХОПЕС, което е достойнство на представената работа. Заслужават подкрепа вижданията на докторантката, че Хартата не може да предоставя по-ниско ниво на защита от ЕКПЧ, независимо от създадените от нея и въз основа на нея стандарти. Нейното значение е в това, че тя представлява тълкувателна основа и това е

добре развито в работата. Докторантката разглежда и съдебната практика на СЕС, която се формира основно чрез преюдициални запитвания. Важен въпрос, който има централно значение е идентичността на субекта, който е подложен на санкциониране. Обсъден е проблемът със съобразяване на санкцията при новообразувани производства с осъждания в други държави.

Втората глава е посветена на принципа *ne bis in idem* в българската правна система. Тук са представени сегашното състояние за българското законодателство, развитието и тенденциите на прилагането на този принцип в българското право. Добре би било да се отдели по-сериозно внимание на административното наказване и книгата на доц. д-р Изабела Чакърова.¹ Авторката е направила систематизиран анализ на нормативната основа и на тълкувателната практика на съдилищата, която има отношение към този въпрос, а също и на синхронизиране на практиката с европейските стандарти на ЕСПЧ и СЕС.

В третата глава се разглеждат въпросите на прилагането на принципа в случаи на конкуренция между наказателни и административнонаказателни производства, а също и кумулираните производства и санкции. Проследяват се тенденциите в практиката на ЕСПЧ и СЕС относно допустимите граници при кумулирането на производства и санкции. Докторантката стига до извода, че защитата в този случай не е абсолютна и допуска известни ограничения при наличие на определени предпоставки - нормативна основа, пропорционалност и съвместимост между отделните производства. Те са представени и анализирани в работата. Обсъдена е и практиката на двете съдилища, което приемам за важно, интересно и ценно. Отделено е внимание на приликите и

¹Чакърова-Димитрова, Изабела, Принципът „Non bis in idem“ в административнонаказателното право, Велико Търново, Фабер, 2016г.

разликите в тяхната практика. Във всички случаи важно място има целта, която трябва да се постигне при прилагане на санкциите в различните производства. Важен е изводът, че този принцип цели да защити санкционирания от двойно преследване в пространството на свобода, сигурност и правосъдие.

Четвърта глава на настоящата докторска работа е посветена на законодателните решения на принципа *ne bis in idem* при кумулирани производства и санкции в Белгия, Франция и Италия. Тук се прави сравнителен преглед на няколко модела за съвместяване на ефективното санкциониране при спазване на този принцип. При издаване на докторската работа, което препоръчвам, е добре да се помисли още веднъж върху обособяването на такава глава като самостоятелна част. Може да се помисли за интегрирането в някоя от други части или да се разшири с други водещи държави в Европа и в света. Така тази глава стои малко отдалечено от разглежданата материя, защото сравнителноправният анализ винаги има своето обособено място и не бива да се подценява.

Добре би било да се изтъква по-често мнението на докторантката при описването и анализирането на съдебните решения или законодателните актове. Често съществува само описание, което е само по себе си ценно, но би било по-добре да се търси собственият поглед.

Сред приносите, каквито несъмнено притежава докторската работа на г-жа Георгиева бих искал да открия няколко. На първо място тук се засяга специфично проявление на принципа. Тази работа е едно оригинално съчинение, в което има интересни анализи. То на някои места надхвърля рамките на правната теория, защото в него има и философски разсъждения. По интересен начин е представена конкуренцията между наказателната и административнонаказателната отговорност и нейната санкционна

характеристика. Интересни са тезите за кумулиране на наказания при определени условия и съотношението му с принципа. Добре е при издаване на работата да се отдели внимание на монография на доц. Чакърва.²

Възприемам повечето от законодателните предложения на г-жа Георгиева. Едва ли е удачно в тази нормативна и обществена среда въвеждането на дефиниция за „административна санкция с наказателен характер“. Това би било проблем за мен, защото административнонаказателната дейност в България от стотина години насам е основно проявление на правомощия на редица изпълнителни органи, а не на съда. Съгласен съм, че трябва да се търсят по-ефективни механизми за координация между двете санкционни системи.

Представените в документацията статии показват сериозно отношение към научната дейност и към редица важни правни проблеми и желанието за тяхното теоретично осмисляне.

Въз основа на представените материали и най-вече на дисертацията изразявам положително мнение за представения труд и резултатите от него. Това ми дава основание да гласувам положително и се надявам на г-жа Георгиева да бъде присъдена научната и образователна степен „доктор“ по право.

03.08.2026г.

гр. София

Изготвил становището:

проф. Цветан Сивков

²Чакърва-Димитрова, Цит.съч.

Opinion
for the award of the educational and scientific degree “Doctor”
in the field of higher education 3. Economic, Social and Legal Sciences
professional field 3. Law,
doctoral programme: “Criminal Procedure”
doctoral candidate Lilia Simeonova Georgieva
South-West University “Neofit Rilski”
Department: “Public Law Sciences”
Scientific supervisor: Prof. Dr. Veselin Vuchkov

by Prof. Tsvetan Georgiev Sivkov, D.Sc. (Law),

By order of the Rector of the South-West University No. 1464. of 01.07.2026, I have been appointed a member of a jury for the conduct of the defence of the dissertation: “The Operation of the Ne bis in idem Principle in Cumulated Proceedings and Sanctions. Limitations and Particularities.” The dissertant is Lilia Georgieva, doctoral candidate, independent form of study, with scientific supervisor Prof. Veselin Vuchkov.

Ms. Lilia Georgieva is Deputy Chairperson of the National Legal Aid Bureau. Before that, she worked as an attorney-at-law and as head of the political cabinet of the Minister of Justice of the Republic of Bulgaria. Since 2021 she has been a doctoral candidate in the independent form of study at the Department of “Public Law Sciences”, under the doctoral programme “Criminal Procedure” at the Faculty of Law and History of SWU “Neofit Rilski”. She was released with the right to a public defence as of September 2025. From the documents enclosed, it is evident that she meets the requirements for admission to a public defence from the point of view of the scientometric indicators and has fulfilled her obligations as a doctoral candidate. Publications have also been presented, some of which are connected with the topic of the doctorate.

The work presented for public defence is over 300 pages in volume. It comprises an introduction, four chapters, a conclusion, literature and case-law. The literature demonstrates an in-depth knowledge of the material and a capacity for its analysis. Between the chapters there exists an imbalance – they differ in volume and in relative weight within the work. This must be overcome upon a future publication of the work.

The introduction outlines the framework of the study and the objectives set, which are to be attained. Here a comparison is made between the administrative-penal and the criminal regimes for the imposition of punishment and the safeguarding of the ne bis in idem principle on the basis of Bulgarian and European law. Here the particularities in the competition between criminal law and administrative-penal law are outlined.

The first chapter presents the theoretical and philosophical foundations of the principle, its domestic-law and comparative-law dimensions. The basis of its application is analysed from the point of view of the case-law of the CJEU and the ECtHR. The analysis of the protocols to the ECHR and of certain especially important cases in this area makes a good impression. Important for the application of law in Bulgaria is the presentation of the connection between the reopening and the concept of “new” and “newly discovered” circumstances, “material defect”. Interesting and topical is the description of the principle in the Charter of Fundamental Rights of the EU (CFREU), which is a merit of the work presented. The views of the doctoral candidate deserve support, namely that the Charter cannot provide a lower level of protection than the ECHR, irrespective of the standards created by it and on its basis. Its significance lies in the fact that it constitutes an interpretative basis, and this is well developed in the work. The doctoral candidate also examines the case-law of the

CJEU, which is formed mainly through references for a preliminary ruling. An important question, which is of central significance, is the identity of the subject who is subjected to sanctioning. The problem is discussed of having the sanction, in newly instituted proceedings, take into account convictions in other States.

The second chapter is devoted to the *ne bis in idem* principle in the Bulgarian legal system. Here the current state of Bulgarian legislation, the development and the trends of the application of this principle in Bulgarian law are presented. It would be good for more serious attention to be devoted to administrative punishment and to the book of Assoc. Prof. D.Sc. Izabela Chakarova.¹ The author has made a systematised analysis of the normative basis and of the interpretative practice of the courts which has a bearing on this question, and also of the synchronisation of the practice with the European standards of the ECtHR and the CJEU.

The third chapter examines the questions of the application of the principle in cases of competition between criminal and administrative-penal proceedings, and also the cumulated proceedings and sanctions. The trends in the case-law of the ECtHR and the CJEU concerning the admissible limits in the cumulation of proceedings and sanctions are traced. The doctoral candidate reaches the conclusion that the protection in this case is not absolute and allows certain limitations where certain preconditions are present – a normative basis, proportionality and compatibility between the individual proceedings. These are presented and analysed in the work. The case-law of the two courts is also discussed, which I consider to be important, interesting and valuable. Attention is devoted to the similarities and differences in their case-law. In all cases, an important place is held by the aim which must be attained in applying the sanctions in the different proceedings. Important is the conclusion that this principle aims to protect the sanctioned person from double prosecution in the area of freedom, security and justice.

The fourth chapter of the present doctoral work is devoted to the legislative solutions of the *ne bis in idem* principle in cumulated proceedings and sanctions in Belgium, France and Italy. Here a comparative overview is made of several models for reconciling effective sanctioning with observance of this principle. Upon the publication of the doctoral work, which I recommend, it would be good to reflect once more on setting apart such a chapter as an independent part. Consideration may be given to integrating it into one of the other parts, or to expanding it with other leading States in Europe and in the world. As it stands, this chapter sits somewhat apart from the subject matter under consideration, because the comparative-law analysis always has its own distinct place and should not be underestimated.

It would be good for the opinion of the doctoral candidate to be brought out more often in the description and analysis of the judicial decisions or the legislative acts. Often there exists only a description, which is valuable in itself, but it would be better for the author's own perspective to be sought.

Among the contributions which the doctoral work of Ms. Georgieva undoubtedly possesses, I should like to single out several. In the first place, a specific manifestation of the principle is addressed here. It is good, upon the publication of the work, for attention to be devoted to the monograph of Assoc. Prof. Chakarova.² This work is an original composition containing interesting analyses. In places it goes beyond the framework of legal theory, because it also contains philosophical reflections. The competition between criminal and administrative-penal liability and its sanctioning characteristic is presented in an interesting manner. Interesting are the theses on the cumulation of punishments under certain conditions and its relationship with the principle.

¹Chakarova-Dimitrova, Izabela, *The Principle "Non bis in idem" in Administrative-Penal Law*, Veliko Tarnovo, Faber, 2016.

²Chakarova-Dimitrova, *Op. cit.*

I accept most of the legislative proposals of Ms. Georgieva. It is hardly appropriate, in this normative and social environment, to introduce a definition of an “administrative sanction of a criminal nature”. This would be a problem for me, because for about a hundred years now administrative-penal activity in Bulgaria has been primarily a manifestation of the powers of a number of executive authorities, and not of the court. I agree that more effective mechanisms for coordination between the two sanction systems should be sought.

The articles presented in the documentation show a serious attitude towards scholarly ~~work~~/activity and towards a number of important legal problems, and the desire for their theoretical comprehension.

On the basis of the materials presented and above all of the dissertation, I express a positive opinion of the work presented and of its results. This gives me grounds to vote in favour, and I hope that the scientific and educational degree “Doctor” in law will be awarded to Ms. Georgieva.

August 2026

Sofia

Opinion prepared by:

/Prof. Tsvetan Sivkov/